

mende har været tale om en styrkereduktion i tilsvarende grad, men at flyvevåbnet er blevet hårdest ramt.

Generelt må det konkluderes, at flyvevåbnet relativt er kommet ned på for ringe samlet antal fly, som alene — og fremfor antallet af eskadriller, der i sig selv intet siger om den faktiske styrke — er et mål for den forsvarsindsats, der vil kunne præsteres i luften med bemandede fly. Yderligere er andre våben til flyvevåbnets operative indsats, forudsat i tidligere planer, helt eller delvis udgået. Dette står i direkte modsætning til alle moderne krigserfaringer, hvorefter udfaldet af enhver krigsoperation til lands, til søs og i luften, det være sig i forsvar eller angreb, mere end noget andet er afhængig af styrkeforholdet og virkebetingelserne i luften.

Den relativt største reduktion af flyvevåbnet efter forliget, sammenlignet med tidligere foreliggende planer fra militær side, er så meget mere uheldig, som flyvevåbnet har et højere beredskab end noget andet værn og efter sin hele karakter og som universalvåben til luft-, land- og søforsvar hurtigst, og alene af alle værn, kan sættes ind på et tidligt tidspunkt og over stor afstand over alt til lands, til søs og i luften, hvor en trussel mod dansk territorium opstår eller nærmer sig.

Hertil kommer, at de nævnte tidligere styrkemål giver udtryk for en strategisk nyorientering i forhold til det tidligere herskende forhold for dansk forsvar, at vægten nu bør ligge på sø- og luftforsvaret fremfor landforsvaret. Denne opfattelse, som er stærkt udtrykt af SACEUR, uddybet og understreget i redegørelser fra CINCNORTH, og som yderligere deles af forsvarschefen og forsvarsstyrelsens flertal, går jeg for mit vedkommende også ind for.

Det kan ikke være uden udtalte konsekvenser for vort forsvars sammensætning, at vi til lands i stedet for som i tidligere tid at have front imod Tyskland nu tværtimod, og i stigende grad, er dækket af tyske NATO-allierede styrker.

Imod en trussel om invasion over søen må og kan kun søværnet og flyvevåbnet i forening tage det vigtige fremskudte opholdende forsvar op, som alene kan give dybde i dansk forsvar, herunder ikke mindst bedre tid for hæren til at forbedre

sit beredskab. Sø- og luftforsvaret vil på de videre stadier af en invasion over søen fortsat have en ikke mindre vigtig rolle ved bekæmpelse undervejs af senere fremførte forsyninger og forstærkninger, der sædvanligvis er afgørende for det endelige udfald af en invasion.

Det tilfalder flyvevåbnet alene ved en første forsvarsindsats at tage brodden af truslen om luftinvasion. Flyvevåbnets forsvarevne vil mere end noget andet indgå i modstanderens overvejelser om tilrådeligheden i overhovedet at risikere en luftbåren invasion. Det er i overensstemmelse med alle moderne krigserfaringer en militær grundregel, at en luftbåren invasion, der er et yderst sårbart foretagende, kræver i realiteten ubestridt luftherredømme som hovedforudsætning.

Hærens (og hjemmeværnets) betydningsfulde rolle ved at modstå sådanne reducerede invasionsstyrker, som alligevel når igennem over søen eller gennem luften, underkendes på ingen måde. Hærens (og hjemmeværnets) opgave bliver lettere, når flyvevåbnet har desorganiseret invasionsstyrker, der søges ført frem ad luftvejen.

Når det politiske forsvarsforlig, i sammenligning med de fra militær side foreliggende forskellige styrkeplaner af fælles karakter, har en tydelig tendens til at lægge vægt på landforsvaret i forhold til sø- og luftforsvaret fremfor det omvendte, som NATO går ind for, synes man ikke at kunne se bort fra en vis virkning af en offentlig fremkommet særlig argumentation. Efter denne skulle hæren fortrinsvis være i stand til at sikre dansk landterritorium og dermed, fremfor søværnet og flyvevåbnet, varetage direkte nationale interesser, medens sø- og luftforsvaret fortrinsvis skulle tjene sådanne NATO-formål, som ikke skulle være afhængige af en fastholdelse af dansk territorium, herunder spærring af de danske stræder og NATO-luftforsvar i almindelighed.

Denne argumentation er fuldkommen uholdbar, da det er hævet over enhver tvivl, at NATO af mange årsager betragter og må betragte fastholdelsen af dansk territorium som værende af største strategiske betydning. Specielt er det indlysende, at den almindeligt kendte store NATO-interesse i spærring af de danske stræder er uløse-